XXXV. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1939. augusztus 6. 32. szám

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

A tengelyhatalmak külpolitikai fölénye

A moszkvai angol-francia tanácskozások a kiadott sajtónyilatkozatok szerint ezideig nem hoztak semmiféle pozitiv eredményt, mert Moszkva ismét a hallgatás álláspontjára helyezkedett. Ezzel szemben Ó-szországban a német, olasz és japán nagykövetek, illetve diplomaták fontos és beható tanácskozásokat folytattak s ennek eredménye a szoros katonai együttműködés.

Angol és francia részről még mindig nem látták be, hogy a szovjett nem megbizható és szilárd elhatározásu szövetséges, ennek oka abban keresendő, hogy az angol és francia közvélemény nem egységes abban, hogy minő külpolitikai utakon haladjon és nem akarja belátni azt a külpolitikai lépést, amely német, olasz, japán, valamint Magyarország politikai kibéküléséhez vezetne.

A világsajtó úgylátszik még nem lett tájékoztatva és követendő, valamint az adott nehéz helyzetben megfelelő politikai módszernek alkalmazásáról, de ennek az oka is megvan, mert a kitünő demokrata politikusok és ujságirók a tisztességes megegyezés helyett inkább a zürzavart akarják, hogy ezzel esetleg megszünő politikai sulyukat vissza szerezzék.

A magyar kormány tudatában van a tengelyhatalmak erkölcsi és külpolitikai fölénye igazságos voltának és helyességének, szilárdan megállja helyét, mert tudatában van annak, hogy a tengelyhatalmakkal való legszorosabb együttműködés állíthatja helyre a szentistváni magyar birodalmat.

Az olasz és a német kormány állandó egyetértésben folytatja az igazi világbéke érdekében folytatott munkát. Az igazság harca tehát áll és hisszük és valljuk, hogy az győzni is fog.

Mit követel Németország?

Afrika 30 millió négyszögkilométernyi területe felett a tizenkilencedik században meghuzták a lélekharangot az európai hatalmák.

Legelsősorban franciák, azután az olaszok, később az angolok, németek és a többi európai népek öldöklő szerszámokkal támadtak neki a afrikai népeknek és a vége az lett, hogy Afrikában ma már egyetlen egy önálló és független állam sincsen.

Afrika északi partvidéke már az ókorban ismert volt az európaiak előtt, hiszen tudjuk, hogy görög kereskedők telepedtek meg itt, sőt Egyiptomban is igen nagy számban. A római birodalom Északafrika egyéb részein szervezett meg magának virágzó gyarmatbirtokokat.

Az európai hatás azonban a népvándorlás pusztitásai, de különösen az arabok betörése miatt megszünt. Afrika ettől kezdve sokáig ellenséges föld az európaiak számára a hóditó, pusztitó mohamedán arabok, mórok miatt. Később a tizenötödik században a portugálok kezdték felvenni az érintkezést Afrikával, kezdték felismerni Afrika igazi értékét. Most már [illegible] becsülhetetlenül értékes Európának. Rendszeres gazdálkodással egymaga elláthatná gyapottal, zománcokkal, növényi olajokkal, [illegible], kávéval, fűszerekkel, trópusi gyümölccsel, kitünő faanyaggal, gabonával, sőt hussal is Európát.

Afrikán való osztozkodásban a németek is részt kértek és kaptak is, a nagyhatalmakkal való megegyezés következtében négy gyarmatot szereztek, mintegy 2.5 millió négyzetkilométer területtel, 11, 800.000 lakossal.

Hogy milyen kiterjedésü terület ez a 2.5 millió négyzetkilométer, képet alkotbat magának a laikus, ha tudjuk, hogy Franciaország (550 968 négyzetklm.), Anglia (310.491), Németország (583.000) Spanyolország (497.882), Svédország (448.953), Csonkamagyarország (kb. 114.000 négyzetkilométer) területei együttvéve 2,505.000 négyszögkilométert tesz ki. Németország gyarmatterületei a következőképen oszlódtak el: Tógó a legkisebb német gyarmat területe 87.200 négyzetkilm., 1,500 000 lakossal. Kamarun 495.000 négyzetkilm., 3,500.000 lakossal, Német Délnyugatafrika 835.100 négyzetkilm., 200 000 lakossal és végül Német Keletafrika 995.000 négyzetkilm., 6,730.000 lakossal.

A németek nem tehettek egyebet, elfogadták a nekik jutott gyarmatrészeket és ott német alapossággal berendezkedtek, kulturát szállitottak a félvad törzseknek, akik viszont előteremtették a németeknek szükséges és nélkülözhetetlen egyéb gyarmati anyagokat. Németor- [illegible] alapos berendezkedését az ántánt hatalmak nem nézhették jószemmel, mert ebből az alapos munkából azt látták kinőni, hogy a németek előbb-utóbb megszerzik maguknak a vezetést, féltek a további hóditástól is. Ez a folytonos féltékenység okozta idegesség azután annyira fejlődött, hogy ráfogták a németekre, hogy az ántánt hatalmak életére törnek, mégpedig szárazon, vizen, Európában és Afrikában egyaránt.

A német ipar kifejtődése, a gyarmati gazdálkodás lagadhatatlanul olyan mértékü [illegible] hogy bámulatot kellett a [illegible] azért a [illegible] pen el kellett gusztusa, mert az angol politika az, [illegible] világuralmat nem engedi át senkinek a földön. Ha tehát valamelyik állam uralomra törekszik, vagy erre csak a látszat mutatkozik, az angol azt feltétlenül eltiporni igyekszik és elkövet mindent annak leverésére, leszoritására, elpusztitására.

A világháborunak ki kellett törni, ezt meggátolni nem lehetett, csak az alkalmat, az eszközt keresték, amit azután meg is találtak.

A többit, ami következett, sajnos tudjuk. Németországtól elvették a gyarmatbirtokait, azokat angolok, franciák foglalták el, melyeket most a németek visszakövetelnek, sőt nemcsak a gyarmatterületeket követelik, hanem az azokból azóta kizsarolt anyagiakat is. Tehát kártéritést azért, amit elvesztettek husz óven keresztül.

De követeli Németország az elszakitott korridort Danziggal együtt, mert nem nevetséges-e, hogy egy országot ketté vágjanak csak azért, hogy egy másik országnak tengerpartot adjanak. Tehát nemcsak arról van szó, hogy Németország Danzig államot, ami azelőtt is német volt visszakapja, hanem arról is van szó, hogy az elszakitott korridort is visszakapja, hogy Keletporuszország is egyesülhessen az anyaországgal.

Addig ne várjon az ántánt megbékülést, amig ki nem elégiti a azokat az államokat, népeket, akiket igaztalanul megkárositottak, pótolhatatlanul nagy veszteségeket okoztak azoknak.

Anglia most keveri a kártyát, összekeveri ismét a világot, mert megint eljött az az idő, amikor esetleg Angolország csak a vesztes fél lehetett volna. Rettentő erőfeszitéseket látunk körülöttünk, azután az egész világon. És ezt mind Anglia és egyedül a világ kalmárja, Anglia csinálja, Most nem drága semmi, nyugatra, északra, délre. Az elv [illegible] tartani a világhá- két, hanem inkább ismét mások agyonütése, megsemmisitése, más népeknek a megnyomoritása annyira, hogy térdenállva könyörögjenek a nagykalmárnak. Ez a cél és semmi más.

Hogy azután végeredményben mégis mit főz össze a nagykalmár, mit fog majd kitalálni, azt ő maga sem tudja, senki sem

Takáts Károly verseskönyve: „Lelkem húrjain"

Ma a XX. század testet és lelket ölő fergetegében, amikor a szépet a rutság, nemeset az armany, becsületeset a gonoszság, erkölcsöset a bujaság, a felebaráti szeretetet pedig az önző, kapzsi érdekek váltottak fel, igazán bátorsággal párosult tehetség és tudás kell ahhoz, hogy bár ki is a gondolatait, meglátását és érzelmeit keretek közé szorítsa, versformába öntse ahelyett, hogy inkább olyan szerelmi drámát és detektivregényt írna, amelynek minden oldalán legalább kétszer a revolver dörren és minden harmadik oldalán két-három halott marad a porondon. Mert sajnos és szomoru, de ilyen műfaj kell a mai kor leányának és gyermekének, aki a szoborban nem plasztikat, hanem a meztelen testet, aki a képben nem az ábrázolást és a valóságot, hanem a kéjelgést és a bujaságot, aki a regényben nem a történést és a példat, hanem az érzékiséget és a vérszagát keresi és szimatolja, mert ha azok hiányoznak belőle, akkor minden csak giccs, torz és szörnyű hülyeség.

Éppen ezért fokozottabb örömmel és elismeréssel fogadjuk Takáts Károly merseváti igazgató-tanító most megjelent verseskötetét, mert a szerzőjében nem a maradi embert, hanem azt a lázadó, meg nem alkuvó tehetséget, tudást, bátorságot és isteni szikrát látjuk, aki a szabályok, formák és keretek közé szorított gondolataival, érzéseivel és meglátásaival szembe merszállani a mindent legázoló közömbösséggel, nemtörődömséggel és lekicsinylő előítélettel, akár csak azok a nagy elődök: Berzsenyi, Petőfi, Kisfaludy, Csokonai, Kunos stb., akik életükben bár egetverő lángelmék voltak, de nélkülözték, tengődtek és ugyszólván senkinek sem hivták őket, míg halálukután glóriát fon homlokuk fölé az igaz, tiszta és nemes.

Takáts Károly verseskönyvének előszavát Valyi Nagy Géza katonaköltő irta s benne mondván, hogy: „rző istenáldotta, született dalos lendülettel és hevülettel. Lírája egy igaz magyar szív érzelme és hangulatvilágának őszinte megnyilatkozása. Poézisében van valami a kuruckölteszet komor, dacos, harcias, sirva vigadó hangulatából. A megezentelt poézisét nemes eszmények és a mai győzelmesen hódító korszellem szolgalataba állitja, igy nemzeti missziót is teljesit. Minden sorat nemes honfibu, a haza sorsán való szorongó aggódás, vallásos áhitat és a vasi föld forró szeretete fűti át. Külön elismerést érdemel a versek ízes, törzsökös magyar nyelve és meglepő formaművészete. Ma még erjedő, lázongó must, de holnap már nemes ber. Ma még ígéret, de fényes, [illegible] holnap már a beteljesülés legszebb virágpompáját bontogatja."

Valyi Nagy Géza szokott szakértő szemével a szerző [illegible] bocsátja útjára s ezzel küldjük mi is előre Takáts Károly magyar lélekben fogant, szárnyas, tiszta zengésű verseit és hiszük, hogy azok a méltó helyükre: a dal-szerető szivek szeretetébe és templomaba fognak eljutni. Csak itartás, bátorság, ugy lesz! Adja Isten, hogy ugy legyen!

i—r.

Dologházat kapott csavargásért. Az ostffyasszonyfai csendőrség csavargásért elfogta Mayer Kálmán 21 éves pápai péksegédet, akiről aztán az igazoltatás során kiderült, hogy kisebb-nagyobb lopásokért ezideig vagy husz esetben volt jogerősen elitélve, s hogy csak alig par hettel ezelőtt szabadult ki a dologházból. A csendőrség a közveszélyes munkakerülőt átadta a celldömölki járásbiróságnak, amely kedden ujabb dologházra itélte. Ennek a legrövidebb időtartama egy esztendő.

Itélethirdetések. A szombathelyi törvényszék szüneti tanacsa pénteken két bennünket érdekelő felsőbirósági itéletet hirdetett ki. Az egyik volt: Takács József volt veszprémmegyei molnár 1935 nyarán felgyujtotta özv. Czuppon Jánosné merseváti házát, amiért Takácsot a törvényszék 10 havi börtönbüntetésre itélte. Ezt az itéletet a győri Tábla 6 évi fegyházra emelte fel. Kuria ezt a büntetést 5 évi fegyházban allapitotta meg a most jogerőre emelte. A másik itélethirdetés: Pápocon a Lukács vendéglő előtt Török József agyonszurta harangosát, Ács Bélát. A törvényszék Törököt szándékos emberölésért 5 évi fegyházra itélte. Török büntetését a Tábla 10 évre emelte fel s ezt az itéletet most a Kuria helybenhagyta illetve jogerőre emelte.

Táncmulatság Csöngén. A csöngei ev. nőegylet ma vasárnap rendezi nyári táncmulatságát a Nagy-féle vendeglőben. A mulatság iránt nem csak a községben, hanem a vidéken is nagy érdeklődés nyilvánult meg, minden remény megvan arra nézve, hogy a régi hires mulatság az idén is a legnagyobb anyagi és erkölcsi siker jegyében fog lezajlani.

Szinház Nagysimonyiban. Karsai Zoltán Alsóságról eltavozva, Nagysimonyiban, a Levente Otthonban kedden este az Erzsébet cimü operettel kezdte meg előadásainak sorozatát. Karsai alsóságí működésének hire eljutott Nagysimonyiba is és az előadások sorozata ugynevezett táblás házak mellett indult meg. A gondos és egybevágó előadások, a művészies diszletezés, a helyes szereposztás különkülön dicséretet érdemel, a társulat minden egyes tagja pedig erkölcsi érték a tudnánk kiemelni, hogy melyik a legjobb művész, mert egyformán mindannyian megérdemlik a legszépszóbb elismerést, kifogastalan szereptudás, tökéletes beszédmodor, gyönyörűségnek-művészet képezik sikerét a művészies előadásoknak. Tegnap szombaton Budapest Wien, ma vasárnap délután filléres előadás lesz, este pedig a Sárga pitykés közlegény van műsoron.

Tizenkétéves manyasszonyok. Rendkivül érdekes, képpel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legujabb szama az afrikai benszülöttek különös világáról. Életüket, házassági szokásaikat semmiben sem tudta a hozzájuk is eljutó kultura befolyásolni. [illegible] novellain, a rendkivül érdekes cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kivül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a nagyszerű kétszázoldalas Vilaglapja.

Meghalt vérmérgezésben. Fodor Julianna 25 éves tokorcsi leány szombaton mult egy hete a mezőn dolgozott, aratás közben valami megbökte a lábat és vérmérgezést kapott, amely oly sulyos kimenetelü volt, hogy halálát okozta. Az elmult hétfőn temették nagy részvét mellett, özvegy édesanyja, Fodor Antalné és testvérei gyászolják.

Vadászat ujbóli szabályozása

A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a vadászati tilalmi idők módositása tárgyában.

A rendelet szerint az általános vadászati tilalom január 1 napjától julius 3 napjáig bezárólag tart. Ez idő alatt hajtókutyakkal (kopóval, tacskóval, agarral, vagy egyéb hajtóebbel) egyaltalán nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad kotorék ebekkel kotorék munkat végeztetni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebet és friss disznó (medve) nyomra eresztett ugynevezett disznós kutyával vadászni.

Továbbá közli a rendelet az egyes vadfajtakra vonatkozó tilalmi időpontokat.

Madarak tojásainak szedésére — kizárólag vadtenyésztés céljából — a földmivelésügyi miniszter ad engedélyt. Ily engedélyt a vadászati jog bérlője csak a bérbeadó hozzájárulása alapján kaphat. Tiltott idő alatt is szabad vadászni seregekben vonuló vadludakra és vadkacsákra, bármely fajtaju téli buvarra, bármely fajtaju kanyára, karvajra, héjára, réti héjára, gatyás ölyvre, szarkára, szajkára, varjakra, vereb- bekre és a közönséges seregélyre, azonban csak a szőlőkben és gyümölcsösökben.

Hasznos vadra fényszóró alkalmazásával, repülőgépről, vagy repülőgéppel, gépkocsival, általaban motoros járművel minden időben tilos vadaszni. Szarvast, dámot, muflont és őzet csak golyóval szabad lőni és ezekre kegyelemdőfést is csak golyóval szabad adni. Hajtókkal hasznos vadra — kivéve a vizimadarakat — április 16 tól julius 31 ig bezárólag tilos vadaszni. A rendelet augusztus 1 én lép hatályba.

Sport.

A CVSE tennisz csapata az I. osztályban.

Szép sikert ért el a vasutas tennisz csapata. Bekerült a nyugati legjobb tenniszezők közé. Szép siker ez a fiatal együttestől, alig par éve működik az egyesület és maris szép eredményeket tud felmutatni.

Vasárnap a döntők során a Győri Csónakázó Egylet csapata 6:0 arányban győzött a CVSE, 4:2 arányban pedig az SzSE II. ellen. Győzelmükkel a kitünő győri csapat bejutott az I. osztályba.

Ezután került sor a legfontosabb és legigazságosabb mérkőzésre. A CVSE osztályozót játszott a Pápai SE csapatával. A vasutas nagy fölénnyel győzött 5:1 arányban. Ezzel a győzelmével a CVSE is bekerült az I. osztályba. a PSE pedig kiesett [illegible] tet érdemel odaadó játékáért, de egyéni teljesitményeken felül ki kell em[illegible] o. részese volt a sikernek.

A Pesti Tőzsde uj számában Ulatowski János, dr. Kresz Károly, dr. Kozmutza Pál, Dálnoky-Kováts Jenő, Hegyi Imre, Babay József irtak cikkeket. Erdekes tőzsdei információk, személyi változások, osztalékhirek stb. egészitik ki a kitünően sikerült uj számot.

Nyilt-tér.

E rovatban közöltekért felelősséget nem vallal a Szerk. és kiadó.

Már megint: a „Vasvármegye" tudósítója.

Válasz két nyilatkozatra.

Roppant érzékenyek Celldömölkön az emberek, különösen ha a közéletben valamilyen tisztaséget viselnek s ha a közéleti ténykedésükkel kapcsolatban a sajtó lapjaiból elmarad egyszer véletlenül a megszokott tömjénezés, hogy a bűdító füst szétoszlása utan a közönség néha-néha meztelen valóságot is lásson. Ugyanilyen tulfűtött érzékenység a »Celldömölki Hirlap« mai számában Hokhold István sütőmester, községbiró, ipartestületi elnök aláirásával megjelent: »Egy igaztalan támadás margójára« cimü cikk bevezető két első bekezdése is, amelynek a szerzője annyira nem lát az érzékenységtől, hogy Hokhold István ur védelmében a »Vasvármegyé«-ben megjelent egyszerű tudósitásomat holmi kortes szólamokkal és felelőtlen elferditét sekkel hozza kapcsolatba.

Az általam mindenkor tisztelt és megbecsült Hokhold István ur válaszára, vagy akár mondjuk mosakodására nekem nincs valaszom, nekem ahhoz egyelőre semmi közöm, hasonló vagy egyéb tárgyu cikkeim az ő aláirásával már többször láttak napvilágot a »Celldömölki Hirlap« hasábjain s könnyen lehetséges, hogy a most megjelent nyilatkozata is más tollából ered, de hogy az én tudósitásom nem volt támadás, sem jórészt kortesszólamokkal és felelőtlen ferditésekkel teli közlemény, arra vonatkozólag azt üzenem a bevezető bekezdések szerzőjének, hogy: — ha más ujságba ir, az érzékenység jelmezébe takarva, ne támadjon egy hivatásos ujságirót, hanem előbb igyekezzen megtudni tőle, vagy más októl, hogy kitől, vagy kiktől ered az informaciója.

Ugyanis a jelen esetben, épugy mint máskor, a tudósitás megirásához informaciót kaptam azoktól az iparosoktól, akik az ipartestületi rendkivüli gyülés egybehivására az aláirásokat gyüjtik. Az aláirásokat gyüjtő iparosok adtak felvilágositást kérik a gyülés egybehivasat. Ugyancsak tőlük hallottam egyik indoknak felhozni a méntelepi munkálatok odaitélése miatt elhangzott állitólagos panaszokat is, tehát én a tudósitásomban, mint mindenkor, csak a való tényeket, jelen esetben az elhangzott indokokat adtam vissza élethűen, mégpedig minden kommentár hozzáfűzése nélkül.

Tovább menve, a nyilatkozat első sorai ugyancsak tényeket elferditő és célzatos beállitásu közleményt emlegat a »Vasvármegyé«-ben, de erre majd legközelebb ott adom meg a választ, amelynek minden soráért sajtójogilag is felelősséget vállalok.

Apollo Mozgó

Celldömölk

Julius 29 szombat,

30 vasárnap.

Herczeg Ferenc világsikert aratott filmje

Kék róka

Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

NYOMATOTT DINKGREVE NÁNDOR VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. CELLDÖMÖLK

XXXV. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1939. augusztus 6. 32. szám

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOVREVE NÁNDOR
Postatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

A tengelyhatalmak külpolitikai fölénye

A moszkvai angol-francia tanácskozások a kiadott sajtónyilatkozatok szerint ezideig nem hoztak semmiféle pozitív eredményt, mert Moszkva ismét a hallgatás álláspontjára helyezkedett. Ezzel szemben Ó-szországban a német, olasz és japán nagykövetek, illetve diplomaták fontos és beható tanácskozásokat folytattak s ennek eredménye a szoros katonai együttműködés.

Angol és francia részről még mindig nem látták be, hogy a szovjett nem megbizható és szilárd elhatározású szövetséges, ennek oka abban keresendő, hogy az angol és francia közvélemény nem egységes abban, hogy minő külpolitikai utakon haladjon és nem akarja belátni azt a külpolitikai lépést, amely német, olasz, japán, valamint Magyarország politikai kibéküléséhez vezetne.

A világsajtó úgylátszik még tájékozatlan a helyes és követendő, valamint az adott nehéz helyzetben megfelelő politikai módszernek alkalmazásáról, de ennek az oka is megvan, mert a kitünő demokrata politikusok és nyáspártok a tisztességes megegyezés helyett inkább a zürzavart akarják, hogy ezzel esetleg megszünő politikai sulyukat vissza szerezzék.

A magyar kormány tudatában van a tengelyhatalmak erkölcsi és külpolitikai fölénye igazságos voltának és helyességének, szilárdan megállja helyét, mert tudatában van annak, hogy a tengelyhatalmakkal való legszorosabb együttműködés állíthatja helyre a szentistváni magyar birodalmat.

Az olasz és a német kormány állandó egyetértésben folytatja az igazi világbéke érdekében folytatott munkát. Az igazság harca tehát áll és hisszük és valljuk, hogy az győzni is fog.

Mit követel Németország?

Afrika 30 millió négyszögkilométernyi területe felett a tizenkilencedik században meghúzták a lélekharangot az európai hatalmak.

Legelsősorban franciák, azután az olaszok, később az angolok, németek és a többi európai népek öldöklő szerszámokkal támadtak neki a [illegible] vándorló afrikai népeknek és a vége az lett, hogy Afrikában ma már egyetlen egy önálló és független állam sincsen.

Afrika északi partvidéke már az ókorban ismert volt az európaiak előtt, hiszen tudjuk, hogy görög kereskedők telepedtek meg itt, sőt Egyiptomban is igen nagy számban. A római birodalom Északafrika egyéb részein szervezett meg magának virágzó gyarmatbirtokokat.

Az európai hatás azonban a népvándorlás pusztításai, de különösen az arabok betörése miatt megszünt. Afrika ettől kezdve sokáig ellenséges föld az európaiak számára a hóditó, pusztító mohamedán arabok, mórok miatt. Később a tizenötödik században a portugálok kezdték felvenni az érintkezést Afrikával, kezdték felismerni Afrika igazi értékét. Most már azután tudjuk becsülhetetlenül értékes Európának. Rendszeres gazdálkodással egymaga ellátháná gyapottal, kaucsukkal, növényi olajokkal, cellulózzal, kávéval, [illegible] szerekkel, trópusi gyümölccsel, kitünő faanyaggal, gabonával, sőt hussal is Európát.

Afrikán való osztozkodásban a németek is részt kértek és kaptak is, a nagyhatalmakkal való megegyezés következtében négy gyarmatot szereztek, mintegy 2.5 millió négyzetkilométer területtel, 11, 800.000 lakossal. Hogy milyen kiterjedésü terület ez a 2.5 millió négyzetkilométer, képet alkothat magának a laikus, ha tudjuk, hogy Franciaország (550 968 négyzetkilm.), Anglia (310.491), Németország (583.000) Spanyolország (497.882), Svédország (448.953), Csonkamagyarország (kb. 114.000 négyzetkilométer) területei együttvéve 2,505.000 négyszögkilométert tesz ki. Németország gyarmatterületei a következőképen oszlódtak el: Tógó a legkisebb német gyarmat területe 87.200 négyzetkilm., 1,500 000 lakossal. Kamarun 495.000 négyzetkilm., 3,500.000 lakossal, Német Délnyugatafrika 835.100 négyzetkilm., 200 000 lakossal és végül Német Keletafrika 995.000 négyzetkilm., 6,730.000 lakossal.

A németek nem tehettek egyebet, elfogadták a nekik jutott gyarmatrészeket és ott német alapossággal berendezkedtek, kulturát szállítottak a félvad törzseknek, akik viszont előteremtették a németeknek szükséges és nélkülözhetetlen egyéb gyarmati anyagokat. Németország alapos berendezkedését az ántánt hatalmak nem nézhették jószemmel, mert ebből az alapos munkából azt látták kinőni, hogy a németek előbb-utóbb megszerzik maguknak a vezetést, féltek a további hóditástól is. Ez a folytonos féltékenység okozta idegesség azután annyira fejlődött, hogy ráfogták a németekre, hogy az ántánt hatalmak életére törnek, mégpedig szárazon, vizen, Európában és Afrikában egyaránt.

A német ipar kifejtődése, a gyarmati gazdálkodás [illegible] tatlanul hogy bámulatot keltett a müvelt világ [illegible] kellett az angol politika az, hogy a világuralmat nem engedi át senkinek a földön. Ha tehát valamelyik állam uralomra törekszik, vagy erre csak a látszat mutatkozik, az angol azt feltétlenül eltiporni igyekszik és elkövet mindent annak leverésére, leszoritására, elpusztitására.

A világháborunak ki kellett törni, ezt meggátolni nem lehetett, csak az alkalmat, az eszközt keresték, amit azután meg is találtak.

A többit, ami következett, sajnos tudjuk. Németországtól elvették a gyarmatbirtokait, azokat angolok, franciák foglalták el, melyeket most a németek visszakövetelnek, sőt nemcsak a gyarmatterületeket követelik, hanem az azokból azóta kizsarolt anyagiakat is. Tehát kártéritést azért, amit elvesztettek husz óven keresztül.

De követeli Németország az elszakitott korridort Danziggal együtt, mert nem nevelséges-e, hogy egy országot ketté vágjanak csak azért, hogy egy másik országnak tengerpartot adjanak. Tehát nemcsak arról van szó, hogy Németország Danzig államot, ami azelőtt is német volt visszakapja, hanem arról is van szó, hogy az elszakitott korridort is visszakapja, hogy Keletporoszország is egyesülhessen az anyaországgal.

Addig ne várjon az ántánt megbékülést, amig ki nem elégiti a azokat az államokat, népeket, akiket igaztalanul megkárositottak, pótolhatatlanul nagy veszteségeket okoztak azoknak.

Anglia most keveri a kártyát, összekeveri ismét a világot, mert megint eljött az az idő, amikor esetleg Angolország csak a vesztes fél lehetett volna. Rettentő erőfeszitéseket látunk körülöttünk, azután az egész világon. És ezt mind tisztán és egyedül a világ kalmárja, Anglia csinálja, Most nem drága semmi [illegible] nyugatra, északra, délre. Az [illegible] ismét ugyanaz, mint volt 1914-ben. Nem a [illegible] engeszelés az elv, amivel meg [illegible] óvni, tartani a világbékét, hanem inkább ismét mások agyonütése, megsemmisitése, más népeknek a megnyomoritása annyira, hogy térdenállva könyörögjenek a nagykalmárnak. Ez a cél és semmi más.

Hogy azután végeredményben mégis mit főz össze a nagykalmár, mit fog majd kitalálni, azt ő maga sem tudja, senki sem

Uj keresztény rőfös, rövidáru és divatáruüzlet

nyilik augusztus 10-én Celldömölkön a Korona-szálló mellett.

Vásároljon Ön is itt. — Figyelmes kiszolgálás, szabott ár, jó minőségű áru

Támogatást kér magyar üdvözlettel

BERECZ ENDRE

tudja. Egy bizonyos, hogy az ördögökkel is cimborál már, csupán az a fő, hogy a hatalom az ő kezébe maradjon. Hogy mire képes, azt láttuk a spanyoloknál, látjuk azt most az oroszoknál.

Csoknyay József

Miért hallgatunk a celldömölki téli gazdasági iskolával?

Hol volt, hol nem volt, talán három évvel ezelőtt a celldömölki községházán volt egy képviselőtestületi gyülés, amely elhatározta, hogy a földmüvelésügyi miniszter által Celldömölkön megvalósitandó állandó jellegü téli gazdasági szakiskola felállításához 10.000 pengővel, néhányholdas kis telekkel s azon egy kuttal hozzájárul. A gazdasági iskola megvalósulása elé a főakadályt az iskola benépesitésének kérdése állitotta, miért is Horváth Kálmán az akkori főszolgabirónk Gerlits Elek dr. erőteljes akciója nyomán a járás községei nagyságukhoz és erejükhöz képest 50—60 hallgató részére évről-évre kötelező ösztöndijat jegyeztek.

Az egész akció, amely Celldömölköt egy kulturintézménynyel gazdagitotta volna, olyan régen történt, hogy ma már szinte meseszerü álomnak tünne fel, ha véletlenül szerdán délután nem találkoztunk volna [illegible] romos országgyülési képviselővel, [illegible] történetesen [illegible] mezőgazdasági szakiskolák országos főigazgatójával tárgyalt a [illegible] téli gazdasági iskolák felállításának és megszervezésének kérdéseiről.

Horváth István országgyülési képviselő első kérdése az volt hozzánk, hogy: — mi van a celldömölki téli gazdasági iskola felállításával, hogyan és milyen stádiumban van annak az ügye, mert mint Gulácsy Sándor dr. főigazgató előtte kijelentette, a téli gazdasági szakiskolát akár már az ősszel meg lehet nyitani Celldömölkön, csak a nagyközség vezetősége mozduljon meg, adjon életjelt magáról. Ugyanis a földmüvelési kormányzat egész sereg állandó jellegü téli gazdasági iskolát kiván rövid időn belül felállitani, három évig tartó, hathónapos tanfolyamokkal, de mivel Celldömölk mély hallgatásba burkolózik, az iskolák máshova kerülnek, [illegible] gek valósággal verekednek egy-egy iskola megszerzéséért.

Eddig tartott és nem tovább a képviselői nyilatkozat, mi tehát kötelességszerüen tovább adjuk az illetékes köröknek, mégpedig abban a reményben, hogy végrehajtják a három évvel ezelőtt hozott és a vármegye által is jóváhagyott képviselőtestületi határozatot.

i—r.

Sió László világhirü grafológus vendégünk tartózkodik

Sió mester már nem ismeretlen a celldömölki közönség előtt, mert már [illegible] si lapokban is, melyek képességét teljes mértékben elismerik. — Megállapitja bárkinek irásából, vonalaiból: jellemét, multját, sorsának és családi körülményeinek kialakulását. Igyekezzék fekeresi, hogy megismerje önmagát és életlehetőségének megtörtént eseményeit. — Tanácsadás házasulandók és pályaválasztók részére! — Felkereshető különbejáratu lakásán: Erzsébet utca 16 szám. (özv. Böczéné házában.) — Reggel 8-tól este 9 óráig. Vasárnap is egész nap fogad.

Széchenyi-utca 2.: Uj textiláru-üzlet Celldömölkön.

Celldömölk, illetve Kiscell már 60—80 évvel ezelőtt élénk forgalmu kereskedelmi gócpont volt s ha végig nézzük az akkori adófizetők lajstromát, azt látjuk, hogy a kiscelli Niderreiter, Bánovits-, Poppel, Einfall, Joachim, Gayer-, Zsigmond stb. kereskedő családok egytől egyig jómodu, tekintélyes és tisztára keresztény kereskedők voltak, akiknek az összeköttetéseik nem csak Kemenesaljára, hanem 3—4 vármegye területére is kiterjedt. Nem is tudott volna megélni mellettük más vallásu kereskedő és azt megsem engedték volna, mert mint egy jegyzőkönyvből kitünik, Szell Imre ügyvéd utján azzal a kérelemmel fordultak a vármegyéhez, hogy a kiscelli piacon szekerező zsidók portéka árulását az 1836 évi tc. értelmében tiltsa el, mert sok kárt csinálnak a helybeli kereskedőknek és közönségnek.

Azóta nagyot fordult a világ kereke, változtak a törvények, szokások és az emberek s különösen a háború utáni keresztény fiatalságot valóságos reklámmal, kötetekre terjedő irodalommal, évekig tartó felvilágosító szónoklatokkal és tábeszélésekkel csak arra birni, hogy egyéb elhelyezkedés és kenyérkereseti pálya hiányában térjen át a tisztességes és becsületes kenyeret adó kereskedői pályára, amelynek kulisszái mögött ezideig csak huncutságot, csalást és visszaélést szimatolt. A nagyarányu propaganda és a kormányok áldozatkész akciói sajnos ezideig vérszegény eredménnyel végződtek, mert amint a jelenben is látjuk, a keresztény érettségizett és diplomás fiatalság még mindig ténfereg inkább 3—4 esztendőn át kereset és állás nélkül abban a reményben, hogy valami tisztviselői állás, ahol nem kell befektetés, nincsen rizikó és nem kell sokat gondolkodni, előbb utóbb a vasuton, a vármegyén, vagy valahol majd csak beszalad.

Igen, valóban, bár szomorú, de ez a keresztény ifjuság gondolkodása és felfogása 99 százalékban s éppen ezért csak örömmel tudjuk üdvözölni Berecz Endre celldömölki polgártársunkat, barátunkat, amikor otthagyva gazdasági egyetem padjait, az irodaszállal helyett a kereskedői pultot és rőföt választotta kenyérkereseti életpályául. Berecz Endre első volt a vasi ifjuság közül, aki a kormány által bevezetett és rendezett átképző tanfolyamra önként és szivesen jelentkezett és hozzá még a Budapesten 7 hónapig tartó textil-tanfolyam vizsgáját oly sikerrel tette le, hogy a tanfolyam kormánybiztosa az elismerő oklevélen kívül külön 50 pengő jutalommal tüntette ki.

Berecz Endre textiláru üzletén, közvetlen a Korona-szálloda szomszédságában, már csak az utolsó simitásokat végzik [illegible] asztalosok, hogy mennyiljon a nagyközönség számára. Természetesen, mint mindenkor, a vásár kedvén multik. Egyrészt a kereskedőn, másrészt a közönségen [illegible]

A kereskedő legyen üzletember, de mellette alkalmazkodó, tisztességes és becsületes. Mivel mindezeket a feltételeket Berecz Endrében megtaláljuk, a vállalkozását nem is feltjük, mert bizunk benne, hogy üzletét felkeresi és pártfogásába is veszi mind Celldömölk, mind egész Kemenesalja magyarul érző és gondolkodó közönsége.

Nyári képek falun.

Irta: Kisköpeczy.

A nap most kél, minden ébred,
Ismét urra lesz az élet...
Hegyek ormán oszlik a köd,
A bajnal ra bibort tüzött.

A völgyben is zsibong a lét,
Nyájkolomptól hangos a rét.
Erdő között gulya legel,
Kiverték már kora-reggel.

Falu népe rég talpon van,
Foly a munka a határban.
Kasza, sarló a kezébe',
Gyűl a marok a kévébe.

Legény, leány víg dalba kap,
Dala ütköt, heve kicsap...
Legény pedzi, lány elkapja,
Mint a fürjnek, csattog dala:

»Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kaszanyelem!«

»Vagyok olyan leány, mint te,
Kötök olyan kévét, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Lángra lobbant a szerelmem...«

Ha vége az aratásnak,
Koszoru jár a gazdának;
De annak is van ám ára:
Gazdauram áldomása!...

A szószóló pohárt emel
A gazdára, tiszta szívvel.
Mondogatja kevés szóval,
De annál több nyomatékkal:

Kövér disznót, tele erszényt
Adjon Isten a gazdának,
Áldozhasson a hazának!«

Kazal, asztag tornyosodnak,
Vége lesz már a sok gondnak!
Benne egy év verejtéke,
A munkának drága gyöngye!

A cséplőgép búg, zakatol,
Az etető mára gondol...
Kéveadó egy kedves lány,
Derék pár lesz szüret után.

Telik a zsák egyre-mára,
A magyar föld szent áldása...
Ha [illegible] a [illegible]
Ujzsengére ünnepelnek.

A harangok megkondulnak,
Dicőség az Egnak!
Az orgona búgó hangja
[illegible]

A pacsirta trillázása,
Szántó-vető imájában:
Hálaadás száll az égre,
Áldozatul ujzsengére!..

Házeladási hirdetés.

Külföldre való kiköltözés miatt igen olcsón eladó Celldömölk forgalmas helyén két ház egy telken, havi 50 pengős jövedelemmel, 2800 pengős eladási áron. A házakon 2x1 szobás, tehát négy lakás van. Igen alkalmas tőkebefektetésre, vagy kisembereknek. — 1000 pengős teher rajta maradhat. — Szerzőnek jutalmat adok.

Tanoncul

4 középiskolát végzett, jobb családból való fiut felveszi

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA.

HIREK

Miskolczy Béla búcsúztatása. A Budapestre áthelyezett Miskolczy Béla celldömölki fűtőház-főnökön, aki a Turul Szövetség kemenesaljai Berzsenyi bajtársi törzsének egyik alapító törzsfője volt, hétfőn este búcsúztatták el a celldömölki bajtársai. A szépszámban megjelenő tagok nevében Nagy Imre törzsfő mondott érzékeny hangu Istenhozzádot Miskolczy Bélának, aki válaszában további kitartó munkára és összefogásra serkentette a Turul kebelében tömörülő ifjúságot. Egyébként a csoport tagjai egy szép emlékserleggel lepték meg a távozó alapító törzsfőjüket.

Kitüntetett tiszthelyettes. A kormányzó Móritz János celldömölki h. irnok, tiszthelyettest, a Felvidék visszaszerzése körül kifejtett ügybuzgó szolgálatáért bronz érdemeremmel tüntette ki. A köztiszteletnek örvendő Móritz János mellére Balásfalvi Kiss László hadtestparancsnok csütörtökön reggel Szombathelyen ünnepélyes keretek között tűzte ki a kitüntetést.

Nyugalomba vonuló lelkész. Tompa Mihály kissomlyói ev. lelkész, a kemenesaljai evangélikus egyházmegye lelkészi karának nesztora, hosszú és áldásos működés után november hó 1 én nyugalomba vonul.

Esküvő. Tóth Károly battonyai ev. lelkész ma, vasárnap vezeti oltárhoz a kemenesmagasi ev. templomban Kiss Julankat.

Szabadságon. Darzsényi Tibor dr. közigazgatási gyakornok augusztus 3 tól 24 ig, Lukács Mihály dr. egyházaskeszői segédjegyző augusztus 14 től szeptember 10 ig lesz szabadságon.

Előléptetés. Vasvármegye alispánja Hegedűs László alsósági segédjegyzőt a X ik fizetési osztály 3 ik fokozatába léptette elő.

Hazatért szabadságáról. Németh Károly dr. celldömölki szolgabíró hazatért szabadságáról és átvette hivatala vezetését.

Uj póstamester Jánosházán és Csönök n. Major Sándor, az ujonnan kineveztett celldömölki póstamester folyó hó 1-én adta át hivatalát utódjának, a Vágselyéről Jánosházára helyezett Sárközy Gézának, aki egyelőre mint helyettes vezeti a hivatalt. Major Sándor a celldömölki póstahivatalt 3 án vette át az Enyingre távozó Lengyel Józseftől.

Iparbeszüntetés. Horváth Kálmán jánosházai lakos cipésziparát beszüntette.

Vasuti áthelyezés. A Máv. igazgatósága Tóth Béla máv. főmérnök, osztálymérnököt Pápáról Celldömölkre helyezte át hasonló minőséggel, szeptember 1-i hatállyal.

Pénzügyi áthelyezés. Örd Viktor I. oszt. pénzügyőri fővigyázót a celldömölki szakaszról Ungvárra helyezték át.

Házasság. Fülöp Annuska és Németh Gyula pályamester ma fél 4 órakor tartják esküvőjüket a soproni szent Domonkos székesegyházban.

Sikeres mestervizsga. Pék János celldömölki uri és női szabósegéd kedden a sárvári ipartestületi vizsgáztató bizottsága előtt szakmájából sikerrel letette a mestervizsgát.

A Pesti Tőzsde uj számában dr. Kacsóh Bálint, Tarján Ödön, Örkényi Béla, dr. Imre József, dr. Tóth László és mások nyilatkoznak. Érdekes tőzsdei, ipari és árufinformációk egészítik ki a kitűnően sikerült uj számot.

Rendkivüli ipartestületi közgyülés. Mint már jeleztük, a celldömölki járási ipartestület tagjai között iveket körözték aláirás gyűjtés céljából, hogy az elnökséget egy rendkivüli közgyűlés egybehivására kérjék. Az iveket 271 ipartestületi tag irta alá s azokat kedden nyujtották be a testület elöljáróságának. Az elöljáróság ma tart rendes havi értekezletet s ennek tárgysorozatán a rendkivüli közgyűlés idejének kitüzése is szerepel. A közgyűlés, melynek célja: bizalmatlanság szavazás az elnökség ellen, valószinüleg augusztus 20 án, vagy 27-én délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

Uj trafikengedély Celldömölkön. Gefin József elhalálozása folytan megüresedett trafikengedélyt a m. kir. pénzügyminiszter az elhunyt trafikos özvegyének Gefin Terézianak engedélyezte s igy a sok igénylő elesett a trafikjogtól.

Búcsú. Ma, vasárnap tartják Pápocon a hagyományos évi búcsúamelyre a nagy előkészületek mar megtörténtek és minden remény megvan arra nézve, hogy a búcsú a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani.

Búcsúbankett. A Kassára távozó Novak Jenő nyug. kir. járásbiró, nyugvó tiszteletére barátai és tisztelői búcsúvacsorát rendeztek kedden a vasuti vendéglő étteremben, amelyen a közszeretetben álló ügyvéd barátai közül sokan vettek részt.

Szabadságon. Rethy András m. kir. főszemlész, a celldömölki pénzügyőri szakasz vezetője augusztus 4-én háromheti szabadságra távozott Szabadságideje alatt Ujváry Tibor szombathelyi m. kir. szemlész helyettesíti.

Napközi Otthon városunkban. A szegény gyermekek gondozására napközi otthont állitottak fel városunkban, amely augusztus 1 én nyilott meg és szeptember 1-én ér véget.

Baleset cséplés közben. Erőss Lajos 33 éves zalaerdődi asztalos szerdán Potyor István cséplőgéptulajdonos alkalmazásában cséplés közben a gépet etette, de vigyazatlansága folytan a jobb mutatóujja is bekerült a kévével együtt a dob fogai közé s azok egy pillanat alatt letépték a szerencsetlen emberen. Erőss Lajost a celldömölki közkórházban ápolják.

Megjelent a repülők lapja! A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap pártfogásával megjelenő repülésügyi folyóirat augusztusi száma most jelent meg. A Magyar Szárnyak közli a világháboruban hősi halált halt pilóták hivatalos és eddig még sehol sem közölt névsorát és személyi adatait. A Repülő Alap törvényjavaslatának tárgyalásáról, Szilágyi Lajos felsőházi tag felszólalásáról, vitéz Horthy István kiváló repülő-teljesitményéről érdekes cikkek számolnak be. A brüsszeli repülőkiállitásról Bisits Tibor repülőtanár, a háborus élményeiről vitéz Holly Frigyes ir. A repülősebesség 30 éves fejlődéséről olvashatunk nagyérdekes szakcikkel, míg a katonai rovatban Nagy Béla főhadnagy három cikke tanulságos. A Légügyi Hivatal rendeletéről, az oktatók névsora és minősitése mellett megtaláljuk még a Repülő Alap adakozóinak névsorát. A lap sportrepülői, gépismertetési, műszaki rovatai és az »Ifju Repülő« melléklete most is változatos és gazdagon illusztrált. A Magyar Szárnyak szerkesztősége ezuton is kéri a hősi halált halt repülők hozzátartozóit és bajtársait, hogy a hiányzó adatokról tudomásuk szerint értesitsék. A lap mindenütt kapható. Ára 50 fillér. A kiadóhivatal (VIII., Üllő ut 12.) szivesen küld mutatványszámot.

Milyen patáliát csapna az uram,

ha agyondolgoznám magam a mosóteknő mellett és amikor délben hazatér fáradtan, kimerülten fogadnám. De eszem ágában sincs! Segít rajtam a Persil! Pontos utasítás szerint végzem a mosást és így gyorsan elkészülök vele. Több idő jut arra, hogy magammal és családommal törődjem.

Személyzetszaporitás a celldömölki fűtőháznál. A Máv. igazgatósága a celldömölki fűtőháznál a már meglevő egy mozdonyfelvigyázói állás mellé még két mozdonyfelvigyázói állást rendszeresitett, amelyre Szabó Károly főmozdonyvezető és Varga József mozdonyvezetőt helyettesitették be azonnal. Rendszeresitettek továbbá 1 segédmérnöki és 1 iroda segédmunkaerőt is 5 fővel növelték.

Halálozás. Özv. Kotz Józsefné, szül. Holpert Emerencia, néha Kotz József kőmivesmester özvegye 82 éves korában szerdán este elhunyt. Az elhunyt özvegyasszony a régi boldog békeidők egyik legtekintélyesebb iparosának volt a hitvese, aki férjével együtt közszeretetben álló tagja volt a régi Kiscell egész társadalmának. Halála városszerte mély részvétet keltett. Pénteken délután temették a Kálvária kápolnájából nagy részvét mellett. Négy gyermeke, köztük Kotz István helybeli épitőmester és Kotz Imre szabómester édesanyjukat gyászolják.

Iparigazolványt nyertek. Egervári Gyula celldömölki lakos előállat kereskedésre, Fischoffer István jánosházai lakos baromfi, tojás és gyümölcskereskedésre, Winkler Béla kőmenesszentpéteri lakos pedig lodfász ipar gyakorlására nyert iparigazolványt.

Celldömölkön

családi ház

gyümölcsössel szeptember, október, vagy november 1-re **kiadó.**

Bővebb felvilágositással szolgál:

ZSIGMOND PÁLNÉ Celldömölk, Pozsonyi utca 8. sz. — Ugyanitt zongora, különféle bútorok eladók.

Aranyórát lopott — 15 napi fogház. Kedden délután 6 óra tájban Kovács Gyula 37 éves nyirbaktai molnársegéd munkakeresés céljából Rábakecskéden beállított Tischler Gyula községbiró, malomtulajdonos lakásába, ahol ugyanakkor véletlenül nem tartózkodott senki sem. Ellenben Kovacs Gyula meglátta a községbiró asztalán heverő aranyórát és azt elemelte, majd mint aki jól végezte dolgát, gyalogosan megindult Rábakecskédről Vönöck felé. Alig hagyta el azonban a falut, a molnársegédet furdalni kezdte a lelkiismeret, ezért az országuton vele szembejövő Barcza Gyula rábakecskédi földmüvesnek átadta az aranyórát, hogy azt juttassa vissza Tischler Gyulának. A községbiró így jött rá a lopásra s azonnal telefonalt is az asszonyfai csendőrségnek, ahonnan egy kerékpáros járőr nyomban Kovács Gyula után indult. A járőr Vönöck községben meg is találta a tolvaj molnársegédet s átadta a celldömölki kir. járásbiróságnak, amely csütörtökön délelőtt már itélszármaztatta az órát és toredelmes bejelentésére illetőségére hivatkozott 15 napi loghazra lett itélve jogerősen.

Hónapos vásár volt csütörtökön Celldömölkön, a jó időjárás daczára a vásár nem sikerült eléggé, annak oka abban keresendő, hogy a cséplési munkálatok még nem fejeződtek be. A vásárra felhajtatott 346 drb ló, 270 drb szarvasmarha és 820 drb sertés. Összesen eladatott 510 drb állat. Szarvasmarha kilonként 25—60 fillér, darabonként 70—500 pengőig, ló 70—500, anyasertés 60—80, egyéves sertés 35—45, malac 10—20 pengő páronként. A gabonapiac a következő volt: buza 19, rozs 14, árpa 16 és tengeri 20 pengő. Tyuk 1 pengő, kacsa 1.20, tojás darabja 7—8 fillér.

Uj keresztény rőfös, rövidáru és divatáruüzlet

nyilik augusztus 10-én Celldömölkön a Korona-szálló mellett.

Vásároljon Ön is itt. — Figyelmes kiszolgálás, szabott ár, jó minőségü áru

Támogatást kér magyar üdvözlettel

BERECZ ENDRE

tudja. Egy bizonyos, hogy az ördögökkel is cimborál már, csupán az a fő, hogy a hatalom az ő kezébe maradjon. Hogy mire képes, azt láttuk a spanyoloknál, látjuk azt most az oroszoknál.

Csaknyay József

Miért hallgatunk a celldömölki téli gazdasági iskolával?

Hol volt, hol nem volt, talán három évvel ezelőtt a celldömölki községházán volt egy képviselőtestületi gyülés, amely elhatározta, hogy a földmüvelésügyi miniszter által Celldömölkön megvalositandó állandó jellegü téli gazdasági szakiskola felállításához 10.000 pengővel, néhányholdas kis telekkel s azon egy kultal hozzájárul. A gazdasági iskola megvalósulása élé a főakadályt az iskola benépesitése [illegible] kérdése állitotta, miért is Horváth Kálmán dr. alispán és az akkori főszolgabiránk, Gerlits Elek dr., erőteljes akciója nyomán a járás községei nagyságukhoz és erejükhöz képest 50—60 hallgató részére évről-évre kötelező ösztöndijat jegyeztek.

Az egész akció, amely Celldömölköt egy kulturintézménynyel gazdagitotta volna, olyan régen történt, hogy ma már szinte meseszerü álomnak tünne fel, ha véletlenül szerdán délután nem találkoztunk volna [illegible] rohos országgyülési képviselővel, [illegible] délelőtt dr. Gulácsy Sándorral, a mezőgazdasági szakiskolák összes főigazgatójával tárgyalt a vasmegyei áhancó és időszaki téli gazdasági iskolák felállításának és megszervezésének kérdéseiről.

Horváth István országgyülési képviselő első kérdése az volt hozzánk, hogy: — mi van a celldömölki téli gazdasági iskola felállításával, hogyan és milyen stádiumban van annak az ügye, mert mint Gulácsy Sándor dr. főigazgató előtte kijelentette, a téli gazdasági szakiskolát akár már az ősszel meg lehet nyitani Celldömölkön, csak a nagyközség vezetősége mozduljon meg, adjon életjelt magáról. Ugyanis a földmüvelési kormányzat egész sereg állandó jellegü téli gazdasági iskolát kiván rövid időn belül felállitani, három évig tartó, hathónapos tanfolyamokkal, de mivel Celldömölk mély hallgatásba burkolózik, az iskolák [illegible] nek, mert a városok és községek valósággal verekednek egy-egy iskola megszerzéséért.

Eddig tartott és nem tovább a képviselői nyilatkozat, mi tehát kötelességszerüen tovább adjuk az illetékes köröknek, mégpedig abban a reményben, hogy végrehajtják a három évvel ezelőtt hozott és a vármegye által is jóváhagyott képviselőtestületi határozatot.

i—r.

Sió László világhirü

[illegible] Sió mester már nem ismeretlen a celldömölki közönség előtt, mert már több izben olvastunk róla a fővárosi lapokban is, melyek teljes mértékben elismerik [illegible] állapitja bárkinek irásából, vonalaiból: jellemét, multját, sorsának és családi körülményeinek kialakulását. Igyekezzék fekeresi, hogy megismerje önmagát és életlehetőségének megtörténő eseményeit. — Tanácsadás házasulandók és pályaválasztók részére! — Felkereshető különbejáratu lakásán: Erzsébet utca 16 szám. (özv. Böczéné házában.) — Reggel 8-tól este 9 óráig. Vasárnap is egész nap fogad.

Széchenyi-utca 2.: Uj textiláru-üzlet Celldömölkön.

Celldömölk, illetve Kiscell már 60—80 évvel ezelőtt élénk forgalmu kereskedelmi gócpont volt s hajdanvégig nézzük az akkori adófizetők lajstromát, azt látjuk, hogy a kiscelli Niderreiter, Banovits-, Poppel-, Einfall, Joachim, Gayer-, Zsigmond stb. kereskedő családok egytől egyig jómodu, tekintélyes és tisztára keresztény kereskedők voltak, akiknek az összeköttetéseik nem csak Kemenesaljára, hanem 3—4 vármegye területére is kiterjedt. Nem is tudott volna megélni mellettük más vallásu kereskedő és azt megsem engedték volna, mert mint egy jegyzőkönyvből kitünik, Széll Imre ügyvéd utján azzal a kérelemmel fordultak a vármegyéhez, hogy a kiscelli piacon szekerező zsidók portéka árulását az 1836 évi tc. értelmében tiltsa el, mert sok kárt csinálnak a helybeli kereskedőknek és közönségnek.

Azóta nagyot fordult a világ kereke, változtak a törvények, szokások és az emberek s különösen a háború utáni keresztény fiatalságot valóságos reklámmal, kötetekre terjedő irodalommal, évekig tartó felvilágositó szónoklatokkal és rábeszéléssel lehet csak arra birni, hogy egyéb elhelyezkedés és kenyérkereseti pálya hiányában tegyen át a tisztesség s es becsületes kenyeret adó kereskedői pályára, amelynek kulisszái mögött ezideig csak huncutságot, csalást és visszaélést szimatoit. A nagyarányu propaganda és a kormányok áldozatkész akciói sajnos ezideig vérszegény eredménnyel végződtek, mert amint a jelenben is látjuk, a keresztény érettségizett és diplomás fiatalság még mindig ténfereg inkább 3—4 esztendőn át kereset és állás nélkül abban a reményben, hogy valami tisztviselői állás, ahol nem kell befektetés, nincsen rizikó és nem kell sokat gondolkodni, előbb utóbb a vasu'on, a vármegyén, vagy valahol majd csak beszalad.

Igen, valóban, bár szomorú, de ez a keresztény ifjúság gondolkodása és felfogása 99 százalékban s éppen ezért csak örömmel tudjuk üdvözölni Berecz barátunkat, amikor otthagyva a közgazdasági egyetem padjait, az irósztal helyett a kereskedői pultot és rőföt választotta kenyérkereseti életpályául. Berecz Endre első volt a vasi ifjúság közül, aki a kormány által bevezetett és rendezett átképző tanfolyamra önként és szivesen jelentkezett és hozzá még a Budapesten 7 hónapig tartó textil-tanfolyam vizsgáját oly sikerrel tette le, hogy a tanfolyam kormánybiztosa az elismerő oklevélen kívül külön 50 pengő jutalommal tüntette ki.

Berecz Endre textiláru üzletén, közvetlen a Korona-szálloda szomszédságában, már csak az utolsó simitásokat végzik a vitrinek és asztalosok, hogy megnyiljon a nagyközönség [illegible]. Természetesen, mint mindenkor, a vásár kettőn mulik. Egyrészt a kereskedőn, másrészt a [illegible] közönségen. A kereskedő legyen üzletember, de mellette alkalmazkodó, tisztességes és becsületes. Mivel mindezeket a feltételeket Berecz Endrében megtaláljuk, a vállalkozását nem is féltjük, mert bizunk benne, hogy üzletét felkeresi és pártfogásába is veszi mind Celldömölk, mind egész Kemenesalja magyarul érző és gondolkodó közönsége.

Nyári képek falun.

Irta: Kisköpeczy.

A nap most kél, minden ébred,
Ismét urra lesz az élet...
Hegyek ormán oszlik a köd,
A bajnal rá bibort tüzött.

A völgyben is zsibong a lét,
Nyajkolomptól hangos a rét.
Erdő között gulya legel,
Kiverték már kora-reggel.

Falu népe rég talpon van,
Folyik munka a határban.
Kasza, sarló a kezébe',
Gyűl a marok a kévébe.

Legény, leany víz dalba kap,
Dala ütket, heve kicsap...
Legény pedzi, lány elkapja,
Mint a fürjnek, csattog dala:

»Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kaszanyelem!«

»Vagyok olyan leány, mint te,
Kötök olyan kévét, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Lángra lobbant a szerelmem...«

Ha vége az aratásnak,
Koszoru jár a gazdának;
De annak is van ám ára
Gazdauram áldomása!...

A szószóló pohárt emel
A gazdára, tiszta szívvel.
Mondogatja kevés szóval,
De annál több nyomatékkal:

»Jó bort, búzát, sok szerencsét,
Kövér disznót, tele erszényt
Adjon Isten a gazdának,
Áldozhasson a hazának!«

Kazal, asztag tornyosodnak,
Vége lesz már a sok gondnak!
Benne egy év verejtéke,
A munkának drága gyöngye!

A cséplőgép búg, zakatol,
Az etető mára gondol...
Kéveadó egy kedves lány,
Derék pár lesz szüret után.

Telik a zsák egyre-mára,
A magyar föld szent áldása...
[illegible] a cséplőnek
Ujszengére ünnepelnek.

A harangok megkondulnak,
Dicsőség az Égurának!
Az orgona hívó hangja
A lelkeket szárnyra kapja...

A pacsirta trillájában,
Szántó-vető imájában:
Hálaadás száll az égre,
Áldozatul újszengére!..

Hirdetési hirdetés.

Külföldre való kiköltözés miatt igen olcsón eladó Celldömölk forgalmas helyén két ház egy telken, havi 50 pengős jövedelemmel, 2800 pengős eladási áron. A házakon 2x1 szobas, tehát négy lakás van. Igen alkalmas tőkebefektetésre, vagy kisembereknek. — 1000 pengős teher rajta maradhat. — Szerzőnek jutalmat adok.

Tanoncul

4 középiskolát végzett, jobb családból való fiut felvesz

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA.

HIREK

Miskolczy Béla búcsúztatása. A Budapestre áthelyezett Miskolczy Béla celldömölki fűtőház-főnökön, aki a Turul Szövetség kemenesaljai Herzsenyi bajtársi törzsének egyik alapító törzsfője volt, hétfőn este búcsúztatták el a celldömölki bajtársai. A szépszámban megjelenő tagok nevében Nagy Imre törzsfő mondott érzékeny hangu Istenhozzádot Miskolczy Bélának, aki válaszában további kitartó munkára és összefogásra serkentette a Turul kebelében tömörülő ifjúságot. Egyébként a csoport tagjai egy szép emlékserleggel lepték meg a távozó alapító törzsfőjüket.

Kitüntetett tiszthelyettes. A kormányzó Móritz János celldömölki h. irnok, tiszthelyettest, a Felvidék visszaszerzése körül kifejtett ügybuzgó szolgálatáért bronz érdemeremmel tüntette ki. A köztiszteletnek örvendő Móritz János mellére Balaslalvi Kiss László hadtestparancsnok csütörtökön reggel Szombathelyen ünnepélyes keretek között tűzte ki a kitüntetést.

Nyugalomba vonuló lelkész. Tompa Mihály kissomlyói ev. lelkész, a kemenesaljai evangélikus egyházmegye lelkeszi karának nesztora, hosszú és áldásos működés után november hó 1 én nyugalomba vonul.

Esküvő. Tóth Károly battonyai ev. lelkész ma, vasárnap vezeti oltárhoz a kemenesmagasi ev. templomban Kiss Jolánkát.

Szabadságon. Derzsényi Tibor dr. közigazgatási gyakornok augusztus 3 tól 24 ig, Lukács Mihály dr. egyházaskeszői segédjegyző augusztus 14 től szeptember 10 ig lesz szabadságon.

Elutaztatás. Vasvármegye alispánja Hegedüs László alsósági segédjegyzőt a X ik fizetési osztály 3 ik fokozatába léptette elő.

Hazatért szabadságáról. Németh Károly dr. celldömölki szolgabiró hazatért szabadságáról és átvette hivatala vezetését.

Uj póstamester Jánosházán. Major Celldömölkön. 3 Major ujonnan kinevezett celldömölki póstamester folyó hó 1-én adta át hivatalát utódjának, a Vágsellyéről Jánosházára helyezett Sárközy Gézának, aki egyelőre mint helyettes vezeti a hivatalt. Major Sándor a celldömölki póstahivatalt 3 án vette át az Enyingre távozó Lengyel Józseftől.

Iparbeszüntetés. Horváth Kálmán jánosházai lakos cipészipará beszüntette.

Vasuti áthelyezés. A Máv. igazgatósága Tóth Béla máv. főmérnök, osztálymérnököt Pápáról Celldömölkre helyezte át hasonló minőséggel, szeptember 1-i hatállyal.

I. osztl. pénzügyőri fővigyázót a celldömölki át.

Házasság. Tóth Annuska és Nagy Gyula pályamester ma fél 1 órakor szent Domonkos székesegyházban.

Sikeres mestervizsga. Pék János celldömölki uri és női szabósegéd kedden a sárvári ipartestületi vizsgáztató bizottsága előtt szakmájából sikerrel letette a mestervizsgát.

A Pesti Tőzsde uj számában dr. Kacsóh Bálint, Tarján Ödön, Örkényi dr. Imre József, dr. Tóth László és mások nyilatkoznak. Érdekes tőzsdei, ipari és áruinformációk egészítik ki a kitűnően sikerült uj számot.

Rendkivüli ipartestületi közgyülés. Mint már jeleztük, a celldömölki járási ipartestület tagjai között iveket körözték aláirás gyüjtés céljából, hogy az elnökséget egy rendkivüli közgyülés egybehivására kérjék. Az iveket 271 ipartestületi tag irta alá s azokat kedden nyujtották be a testület elöljáróságának. Az elöljáróság ma tart rendes havi értekezletet s ennek tárgysorozatán a rendkivüli közgyülés idejének kitüzése is szerepel. A közgyülés, melynek célja: bizalmatlanság szavazás az elnökség ellen, valószinüleg augusztus 20 án, vagy 27-én délelőtt 11 órakor lesz megtartva.

Uj trafikengedély Celldömölkön. Géfin József elhalálozása folytan megüresedett trafikengedélyt a m. kir. pénzügyminiszter az elhunyt trafikos nővérének Géfin Teréziának engedélyezte s igy a sok igenylő elesett a trafikjogtól.

Bucsú. Ma, vasárnap tartják Papócon a hagyományos évi búcsút, amelyre a nagy előkészületek mar megtörténtek és minden remeny megvan arra nézve, hogy a búcsú a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani.

Búcsúbankett. A Kassára távozó Novak Jenő nyug. kir. járásbiró, ügyvéd tiszteletére barátai és tisztelői búcsúvacsorát rendeztek kedden a vasuti vendéglő étteremben, amelyen a közszeretetben álló ügyvéd barátai körül sokan vettek részt.

Szabadságon. Rothy András m. kir. főszemlész, a celldömölki pénzügyőri szakasz vezetője augusztus 4-én háromheti szabadságra távozott Szabadságideje alatt Ujváry Tibor szombathelyi m. kir. szemlész helyettesíti.

Napközi Otthon városunkban. A szegény gyermekek gondozására napközi otthont állitottak fel városunkban, amely augusztus 1 én nyilott meg és szeptember 1-én ér véget.

Baleset cséplés közben. Erőss Lajos 33 éves zalaerdődi asztalos szerdán Polyor István cséplőgéptulajdonos alkalmazásában cséplés közben a gépet etette, de vigyázatlansága folytan a jobb mutatóujja is bekerült a kévével együtt a dob fogai közé s szerencsétlen ember ujját. Erőss Lajost a celldömölki közkórházban ápolják.

Megjelent a repülők lapjai A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap pártfogasával megjelenő repülésügyi folyóirat augusztusi száma most jelent meg. A Magyar Szárnyak közli a világháboruban hősi halált halt pilóták hivatalos és eddig még sehol sem közölt névsorát és személyi adatait. A Repülő Alap törvényjavaslatának tárgyalásáról, Szilágyi Lajos felsőházi tag felszólalásáról, vitéz Horthy István kiváló repülő-teljesitményéről érdekes cikkek számolnak be. A brüsszeli repülőkiallitásról Bisits Tiolvashatunk még érdekes szakcikket, mig a katonai rovatban Nagy Béla cikkéből egy hazom... tanulságos... A Légügyi hivatal... mellett megtaláljuk még a Repülő Alap adakozóinak névsorát. A lap sportrepülői, gépismertetési, müszaki rovatai és az »Ifju Repülő« melléklete most is változatos és gazdagon illusztrált. A Magyar Szárnyak szerkesztősége ezuton is kéri a hősi halált halt repülők hozzátartozóit és bajtársait, hogy a hiányzó adatokról tudomásuk szerint értesitsék. A lap mindenütt kapható. Ára 50 fillér. A kiadóhivatal (VIII., Üllő ut 12.) szivesen küld mutatványszámot.

Milyen patáliát csapna az uram,

ha agyondolgoznám magam a mosóteknő mellett és amikor délben hazatér fáradtan, kimerülten fogadnám. De eszem ágában sincs! Segít rajtam a Persil! Pontos utasitás szerint végzem a mosást és így gyorsan elkészülök vele. Több idő jut arra, hogy magammal és családommal törődjem.

Személyzetszaporitás a celldömölki fűtőháznál. A Máv. igazgatósága a celldömölki fűtőháznál a már meglevő egy mozdonyfelvigyázói állás mellé még két mozdonyfelvigyázói állást rendszeresitett, amelyre Szabó Károly főmozdonyvezető és Varga József mozdonyvezetőt helyettesitették be azonnal. Rendszeresitettek továbbá 1 tiszti állást és a fűtőházi létszamot is 5 fővel növelték.

Halálozás. Özv. Kotz Józsefné, szül. Holpert Emerencia, néha Kotz József kőmivesmester özvegye 82 éves korában szerdán este elhunyt. Az elhunyt özvegyasszony a régi boldog békeidők egyik legtekintélyesebb iparosának volt a hitvese, aki férjével együtt közszeretetben álló tagja volt a régi Kiscell egész társadalmának. Halála városszerte mély részvétet keltett. Pénteken délután temették a Kálvária kapolnájából nagy részvét mellett. Négy gyermeke, köztük Kotz István helybeli épitőmester és Kotz Imre szabómester édesanyjukat gyá-

Iparigazolványt nyertek. Egervári Gyula celldömölki lakos élelmiszer kereskedésre, Fischoffer István jánosházai lakos baromfi, tojás és gyü... Wein... ányt

Celldömölkön

családi ház

gyümölcsössel szetember, október, vagy november 1-re **kiadó.**

Bővebb felvilágositással szolgál:

ZSIGMOND PÁLNÉ Celldömölk, Pozsonyi utca 8. sz. — Ugyanitt zongora, különféle bútorok eladók.

Aranyórát lopott — 15 napi fogház. Kedden délután 6 óra tájban Kovács Gyula 37 éves nyirbaktai molnarsegéd munkakeresés céljából Rábakecskéden beállított Tischler Gyula községbiró, malomtulajdonos lakásába, ahol ugyanakkor vélettenül nem tartózkodott senki sem. Ellenben Kovács Gyula meglátta a élemelte, majd mint aki jól végezte dolgát, gyalogosan megindult Rábakecskédről Vönöck felé. Alig hagyta el azonban a falut, a molnársegédet furdalni kezdte a lelkiismeret, ezért az országuton vele szembejövő Barcza Gyula rábakecskédi földművesnek átadta az aranyórát, hogy azt juttassa vissza Tischler Gyulának. A községbiró igy jött rá a lopásra s azonnal telefonalt is az asszonyfai csendőrségnek, ahonnan egy kerékpáros járőr nyomban Kovács Gyula után indult. A járőr Vönöck községben meg is találta a tolvaj molnársegédet s átadta a celldömölki kir. járásbiróságnak, amely csütörtökön délelőtt mar itéabban keresendő, hogy a cséplési munkálatok még nem fejeződtek be. A vásárra felhajtatott 346 drb ló, 270 drb szarvasmarha és 820 drb sertés. Összesen eladatott 510 drb állat. Szarvasmarha kilonként 25—60 fillér, darabonként 70—500 pengőig, ló 70—500, anyasertés 60—80, egyéves sertés 35—45, malac 10—20 pengő páronként. A gabonapiac a következő volt: buza 19, rozs 14, árpa 16 és tengeri 20 pengő. Tyuk 1 pengő, kacsa 1.20, tojás darabja 7—8 fillér.

Hónapos vásár Celldömölk

Szallodasok, vendéglosök közgyülése Kassan. A magyar szallodasok, vendéglősök Kassan tartjak folyó ho 24-én delelőtt 10 órakor a varosi szinházban ezévi nacy kongresszusukat A kongresszus napirendjén a kárpataljai és felvidéki kartársak ügye is szerepel. Az országos szövetség felhivja az egyes kartársakat, hogy az iparukra vonatkozó konkrét panaszaikat, kivánságaikat és inditvanyaikat legkésőbb augusztus ho 12 ig a szovetség cimére (Budapest, VI. Csugery-utca 51) küldjék be, hogy azokat az előadók feldolgozhassak.

Celldömölki, fuvaros szerencsés balesete Tapolcán. Könnyen végzetessé valható szerencsétlenségnek esett majdnem áldozatul kedden reggel Tapolcán Tarci Pal celldömölki fuvaros. Ugyanis egy borszál fitmány elfuvarozása végett tartózkodott Tarci Pál Tapolcan, éppen rakodni indult, amikor a park előtt lovai valamitől megijedtek és elszaguldtak a szekérrel. Tarci megrántotta az egyik ló zablajat, amely azonban nem volt bekapcsolva, a ló elszabadult, magával rantotta a szekérről Tarcit, akin az egész szekér keresztül ment s mivel az még nem volt megterhelve, komolyabb baj nem történt, a ló futas közben elesett, de annak sem történt semmi baja.

Vilaghirü magyar tudós élete veszélyes kalandja Kinában. Rendkivüli érdekes cikkben szamol be Tolnai Világlapja legujabb szama Cholnoky Jenő dr. világhirű tudósunknak Kinában lezajlott izgalmas kalandjáról, amelyben csaknem életét veszítette A legkiválóbb magyar irók novelláin, a rendkivül érdekes cikkek dus során és a nagyszerü folytatásos regényen kivül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompas képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy szama 20 fillér.

Olcsó áru utazás Olaszországba. Folyó évi szeptember hó 3-án a Mefhosz Idegenforgalmi és Utazasi Irodája harmadizben rendezi meg nagysikerü olaszorszagi tanulmanyutazását 98 pengős részvételi díj mellett. Az utazás során Velence—Róma—Napoly—Capri megtekintésénél magyar vezetőkeretében tekinthetők meg a fenti városok latni valoi. Érdeklődőknek részletes ismertetőt, készszéggel és díjmentesen küld a Mefhosz Travel, Budapest IX., Ferenc krt 38. Telefon 18—72—74.

A Párisi Divat augusztusi száma bővelkedik elegáns nyári ruhakban. Vászonkosztümök, szines mosóruhák, emprimé délutánik gyönyörü, könnyen áttekinthető rajzai váltakoznak a divatoldalakon. De ugyancsak őszi holmikat is hoz a Parisi Divat: köpenyeket, kosztümöket, celszerü hosszujju szövétruhákat és a gyermekeknek előirasos iskolaruhakat. A kezimunka oldalakon horgolt, himzéses, keresztöltéses teritők stb. rajzmintáit ta[illegible] [illegible] [illegible] [